

İÇ KUVVETLER – TÜRKİYE’NİN YERŞEKİLLERİ TEST

1. Tehlikeli olmasına rağmen Volkanik alanlarda **yerleşmenin sebebi** aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A. O çevrede başka yerleşim bölgelerinin yokluğu
- B. Volkanın çok iyi bir doğal ısı kaynağı oluşu
- C. Volkanlar çevresinin turizm bakımından canlı oluşu
- D. Volkanik toprakların çok verimli oluşu
- E. Volkan çevresinde yerleşmenin bir gelenek oluşu

2. Yukarıdaki yer şeklinin görüldüğü yerde aşağıdaki kuvvetlerden hangisi etkilidir?

- A) Epirojenez (Kıta oluşumu) B) Orojenez (Dağ oluşumu)
- C) Volkanizma D) Depremler
- E) Heyelan

3. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'nun yakın Jeolojik dönemde epirojenez uğradığına, **yükseldiğinin kanıtı olabilir?**

- A. Dağların çok olması
- B. Volkan konilerinin fazla aşınmamış olması
- C. Akarsu yataklarının denge profiline ulaşmamış olması
- D. Kıyılarda delta ovalarının görülmesi
- E. Ova ve platoların yükseklerde yer alması

4. Bazı taşlar suda erimiş halde bulunan maddelerin durgun ortamlarda çökmesiyle oluşur. Aşağıdakilerden hangisi bu yolla oluşmuş **taşlardan değildir?**

- A) Kaya tuzu B) Sarkıt C) Traverten
- D) Linyit E) Alçıtaşı

5. Türkiye’de geçtiğimiz dönemlerde kesinlikle **Epirojenez görülmüştür** diyen bir araştırmacı aşağıdakilerden hangisini kanıt gösterebilir?

- A. Ege karasının çökmesini
- B. Yükseltinin doğuya doğru artması
- C. Depremlerin çok olduğunu
- D. Kıvrım dağların varlığını
- E. Tektonik göllerin çok olmasını

6. **Yüzey şekillerinin oluşmasında hem iç kuvvetlerin hem de dış kuvvetlerin etkisi vardır.** Aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda **dış kuvvetlerin etkisi yoktur?**

- A) Mağara B) Krater C) Delta D) Mantarkaya E) Hörgüçkaya

7. **Genç oluşum arazilerinin yaygın olduğu yerlerde tektonik depremler etkilidir. Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde tektonik depremler daha fazla görülür?**

- A) İngiltere B) Avustralya C) Arabistan
- D) İsveç E) Japonya

I. Tektonik göller

II. Sirk gölleri

III. Volkanik göller

IV. Kıyı set gölleri

8. Yukarıdaki göllerden hangi ikisinin oluşumunda iç kuvvetler etkili olmuştur?

- A) I-II B) II-III C) II-IV D) I-III E) II-IV

9. Aşağıdakilerden hangisi depremlerden korunmak ve deprem zararını azaltmak için düşünülecek tedbirlerden biri **değildir?**

- A. Evlerin kat sayısını sınırlamak
- B. Yerleşim alanlarını kaya kütleleri üzerinde seçmek
- C. Bitişik nizam yerine bahçeli yerleşim planı uygulamak
- D. Delta ovası gibi dolgu alanlarına yerleşmek
- E. Depremle ilgili bilimsel çalışmalar yapmak

10. I. Ege karasının çökmesi,

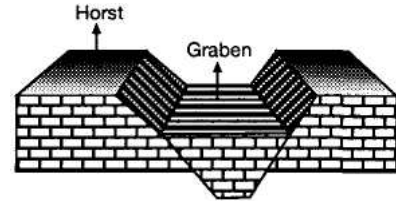
III. İç Anadolu'nun yükselmesi, aşağıdakilerden

hangisiyle açıklanabilir?

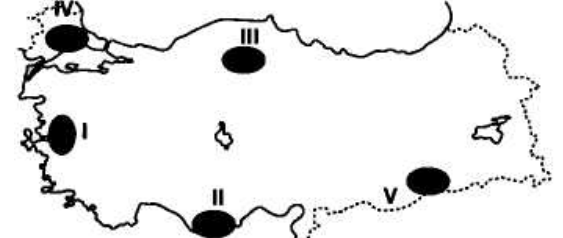
- A. Orojenik hareketler B. Volkanizma
- C. Dalga aşındırması D. Epirojenez hareketler
- E. Yerkabuğunun kırılması

11. Ülkemizdeki sıcak su kaynakları (kaplıcalar) ile aşağıdakilerin hangisinin dağılışı arasında yakın bir ilişki vardır?

- A. Kıvrım dağlar B. Akarsular C. Ovalar
- D. Fay hatları E. Tarım alanları

12. Orojenez sonucunda oluşmuş Horst ve Grabenler haritadaki taralı alanlardan hangisinde görülür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Türkiye yakın jeolojik devirdeki epirojenez hareketlerle bugünkü görüntüsünü almıştır.

Bu oluşum akarsularımızın en çok hangi özelliğini etkilemiştir?

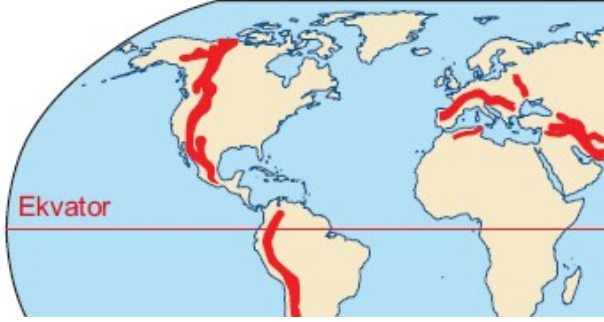
- A) Denge profiline ulaşmamlarını
- B) Ulaşım elverişsiz olmalarını
- C) Debilerinin düşük olmasını
- D) Rejimlerinin düzensizliğini
- E) İlkbaharda kar erimeleri ile debilerinin artmasını

14. Volkanizma olaylarının etkili olduğu bir yörede aşağıdakilerden hangisinin görülmesi **beklenemez?**

- A) Tüf platoları B) Krater gölleri
- C) Kaldera ve maar çukurları D) Maden çeşitliliği
- E) Delta ovaları

15. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeolojik oluşumuyla ilgili yanlış bir özelliktir?

- A) Toroslar senozoikte (3. Jeolojik zamanda) oluşmuştur
 B) Ege'de kırıklı yapı olduğu için deprem riski yüksektir.
 C) Yer yer paleozoikte oluşmuş masif arazilere rastlanır
 D) Özellikle iç bölgelerde yüksek düzlüklerin bulunması Anadolu'nun toptan yükselmesiyle (Epirojenez) ilgilidir
 E) Karadeniz'de denize paralel uzanan dağlar Volkanizma sonucu oluşmuşlardır

16. Yukarıdaki haritada senozoikte (3. Jeolojik zaman) oluşan kıvrım dağları gösterilmiştir. Aşağıdakilerden hangisi bu dağlarla ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Genç oluşumlu olduğu için deprem riski yüksektir
 B) Kaplıca gibi termal kaynaklara rastlanır
 C) Volkanik oluşumlara rastlanabilir
 D) Orojenez sonucu oluşmuşlardır
 E) Masif araziler yaygındır

I. Ülkemizde İç Anadolu Bölgesi'nde Konya Karapınar çevresinde rüzgârların aşındırma ve biriktirmesiyle oluşmuş yeryüzü şekillerine rastlanır.

II. Levha hareketlerine bağlı olarak kırılmalar sonucu horst-graben sistemleri oluşmuştur.

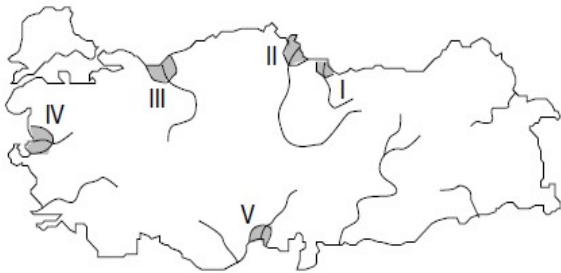
III. Ülkemizde volkanik alanlara Tuz Gölü'nün güneydoğusunda ve Van Gölü'nün kuzeyinde rastlanır.

IV. Türkiye'de kireçtaşının oluşturduğu karstik şekillere özellikle Nevşehir Kapadokya çevresinde rastlanır.

V. Karadeniz Bölgesinde denize paralel uzanan Kuzey Anadolu Dağları Orojenez sonucu oluşmuştur.

17. Yukarıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

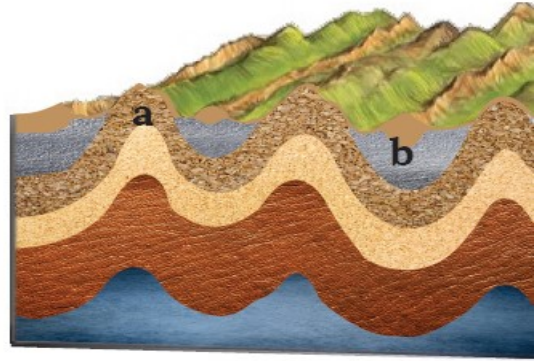
18. Yukarıda numaralarla gösterilen ovalardan hangisi bir "GRABEN" içine yerleşmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- I. İskandinav yarımadasının yükselmesi
 II. Toros Dağlarının oluşması
 III. Kuzey Anadolu Fayında sarsıntıların olması
 IV. İtalya'da Etna yanardağında hareketlenme olması
 V. Anadolu'nun toptan yükselmesi

19. Yukarıda bazı coğrafi olaylar sıralanmıştır. Verilen coğrafi olayların aşağıdakilerden hangisiyle bir ilgisi yoktur?

- A) Tortullanma B) Epirojenez C) Volkanizma
 D) Kıvrılma E) Depremler

I. şekil

20, 21 ve 22. Soruyu yukarıdaki şekle göre cevaplayın.

20. Yukarıda gösterilen yeryüzü şekillerinin oluşmasına neden olan kuvvet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Epirojenez B) Deprem
 C) Orojenez D) Volkanizma
 E) Transgresyon

21. Yukarıdaki görsellerde C ve Ç ile gösterilen yeryüzü şekilleri sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Horst - Graben B) Antiklinal - Senklinal
 C) Senklinal - Antiklinal D) Antiklinal - Graben
 E) Horst - Senklinal

22. Oluşumu verilen I ve II. Şeklin yüksekte kalan kısımlarına ülkemizdeki hangi dağlar örnek verilebilir?

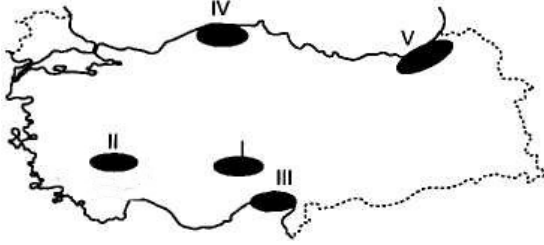
I. şekil

II. şekil

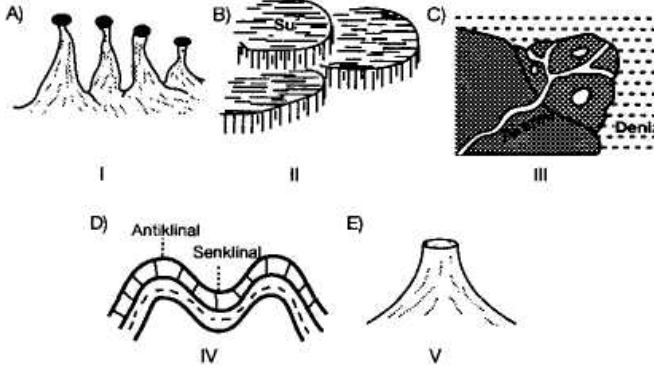
- A) Köroğlu Dağları Aydın Dağları
 B) Bozdağlar Erciyes Dağı
 C) Canik Dağları Toroslar
 D) Küre Dağları Yıldız Dağları
 E) Ağrı Dağı Menteşe Dağları

23. Yeryüzünde çöküntü depremleri daha çok nerelerde görülür?

- A) Karstik bölgelerde B) Yaşlı arazilerde
 C) Birikinti ovalarında D) Dağlık bölgelerde
 E) Fay hatlarında

24. Yukarıda verilen taralı alanlarda oluşmuş yüzey şekilleri aşağıdakilerden hangisinde yanlış eşleştirilmiştir?

25. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki, dağların genel özelliklerinden biri değildir?

- A) Doğu-batı yönlü uzanırlar
- B) Volkanik dağlar, sıradağ özelliği gösterir.
- C) Doğuya gidildikçe yükselteleri artar.
- D) Kuzey ve güneydeki dağlar kıyıya paralel uzanırlar.
- E) Akdeniz dekiler Orojenez sonucu oluşmuşlardır

26. Türkiye arazisinin oluşum ve şekillenmesinde iç ve dış kuvvetler etkili olmuştur. Bazı yer şekillerinin oluşumunda iç kuvvetler etkili olduğu gibi bazı yer şekillerinin oluşumunda da sadece dış kuvvetler etkili olmuştur. **Buna göre;**

- I. Nemrut Krateri
- II. Pamukkale Travertenleri
- III. Beldibi Mağarası
- IV. Toros Dağları

yer şekillerinden hangilerinin oluşumunda **sadece iç kuvvetlerin** etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

27. Türkiye'deki arazilerin %92'si deprem kuşağı üzerinde bulunmaktadır. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin deprem kuşağı üzerinde bulunmasının nedenleri arasında **sayılamaz?**

- A) Genç oluşumlu arazilerin yaygın olması
- B) Alp-Himalaya sistemi üzerinde bulunması
- C) Kırıklı yapıya sahip olması
- D) I. jeolojik zaman oluşumlarının bulunması
- E) Tabakaların yerleşmemiş olması

28. Yerkabuğu ağırlığı oranında magma üzerinde yüzer durumdadır. Buna izostatik denge denir. Bu dengenin bozulması halinde Epirojenez meydana gelir. **Aşağıdakilerden hangisi izostatik dengeyi bozan sebepler arasında yer almaz?**

- A) Karalardaki aşınma
- B) Buzul erimesi
- C) Deniz diplerinde birikme
- D) İklim değişimleri
- E) Fay hatlarının kırılması

29. Yeryüzü iç ve dış kuvvetler tarafından şekillendirilmektedir. Aşağıdakilerden hangisinin oluşumu, **iç kuvvetler** ile ilgili değildir?

- A) Yerkabuğunun blok halinde yükselmesi
- B) Kırıklı dağların ve fay hatlarının oluşması
- C) Jeosenklinallerde tortulların kıvrılması
- D) Kayaların kimyasal yolla çözünmesi
- E) Volkanizmanın oluşması

30. I. Karbonik asitli suların içinde eriyik halde bulunan kireç; karbondioksit gazının uçması sonucu çökelse oluşur.

II. Magmanın yerin derinliklerinde uzun bir zaman katılaşmasıyla oluşur.

III. Bitkisel maddelerin çok uzun süre basınç altında kalıp başkalaşmasıyla oluşur.

Yukarıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

	I	II	III
A) Traverten	Granit	Maden kömürü	
B) Kalker	Mermer	Petrol	
C) Traverten	Bazalt	Mermer	
D) Çakıltası	Mermer	Elmas	
E) Andezit	Traverten	Tebeşir	

31. Türkiye III. zaman sonu IV. zaman başında epirojenezle toptan yükselmeye uğramıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu epirojenik hareketin sonucunda **oluşmamıştır?**

- A) Ortalama yükseltisi artmıştır.
- B) Kıyı seviyesinde değişmeler olmuştur.
- C) Akarsularının akış hızı artmıştır.
- D) Yüksek düzlükler geniş yer kaplamıştır.
- E) Kuzeyde ve güneyde kıvrım dağları oluşmuştur.

32. Yukarıdaki yer şekillerinin oluşumunda;

- I. Epirojenik hareketler
- II. Kırılma
- III. Gel-git
- IV. Kıvrılma

hareketlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız IV
- B) I ve IV
- C) I ve III
- D) Yalnız II
- E) III ve IV

Nevşehir (Ürgüp - Göreme) çevresindeki Kapadokya yöresinde yaygındır.

Akdeniz Bölgesi'ndeki Teke ve Taşeli platolarında yaygındır.

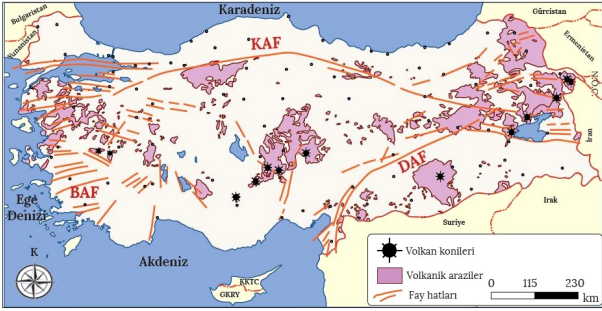
33. Yukarıda verilen boşluklara sırasıyla hangi kayaçlar getirilirse bilgiler doğru olur?

- A) Obsidyen - Granit
- B) Volkan tufü - Kalker
- C) Andezit - Mermer
- D) Linyit - Elmas
- E) Taş kömürü - Jips

1910 yılında Alman Meteorolog ve yerbilimci Alfred Wegener "Kıtaların Kayma Teorisi"ni ortaya atmış ve bu teoriyi sağlam delillere dayandırmıştır.

34. Wegener'in teorisini ispatlamak için kullandığı deliller arasında aşağıdakilerden hangisi **yoktur**?

- A) Atlas Okyanusu'nun gün geçtikçe genişlemesi
 B) Hawaii'de yakın zamanda volkanik patlamanın gerçekleşmesi
 C) Afrika'nın batısı ve Güney Amerika'nın doğu kıyılarında birbirine benzer bitki ve hayvan fosillerinin bulunması
 D) Kıtaların kıyıların bir yapboz parçasına benzemesi
 E) Güney Amerika'daki And Dağları'yla Avrupa'daki Alp Dağları'nın birbirinin uzantısı şeklinde devam etmesi ve aynı jeolojik zamanda oluşmuş olmaları

35. Yukarıdaki haritada fay hatları gösterilmiştir. Aşağıdaki şehirlerden hangisinde deprem riski azdır?

- A) Sakarya B) Bolu C) İzmir
 D) Mersin E) Erzurum

1. Lavların ani soğumasıyla oluşmuş, siyah camı keskin bir kayaçtır
 2. Peribacalarını oluşturan hafif kolay aşınabilen kayaçtır.
 3. Daha çok Akdeniz'de Batı Toroslar üzerinde rastladığımız kayaçtır. Bu kayacın olduğu yerde mağaralar yaygındır.

36. Yukarıda bazı özellikleri verilen kayaç türleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

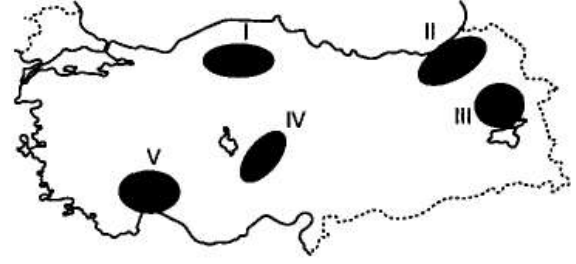
1	2	3
A) Kömür	Kalker	Granit
B) Obsidyen	Tüf	Kalker
C) Mermer	Kömür	Volkan camı
D) Obsidyen	Bazalt	Çakıtaşı
E) Vokan cam	Bazalt	Kalker

38. Yukarıda verilen alanların hangisi genç oluşumlu olmadığı için deprem riski azdır?

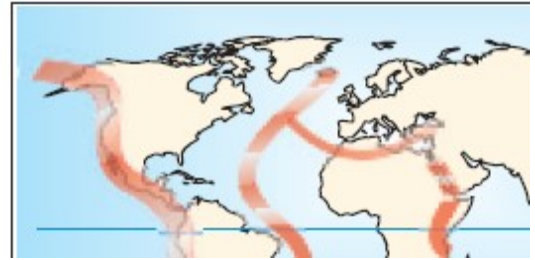
- A) V B) IV C) III D) II E) I

38. Yanardağların etkin olduğu bölgelerde gaz basıncının etkisiyle yeraltındaki suların fışkırarak yeryüzüne çıktığı sıcak su kaynaklarına gayzer denir.

Buna göre, Türkiye'deki volkanların etkin olduğu düşünülürse yukarıdaki haritada işaretlenmiş merkezlerin hangilerinde **gayzerlerin görülme olasılığı daha fazladır**?

- A) I ve II B) Yalnız II C) III ve IV
 D) Yalnız V E) Yalnız I

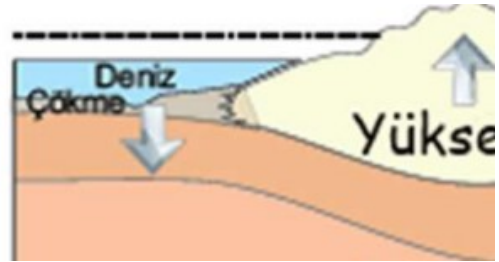

39. Yukarıdaki haritada dünya üzerindeki volkanik alanlar ile fay hatlarının dağılışı verilmiştir. Bu alanların dağılışı ile ilgili olarak;

- I. Yerkabuğunun zayıf ve hareketli noktalarıdır
 II. Genç kıvrım dağlarına rastlanır
 III. Taşkömürü yatakları bakımından zengindir
 IV. Sıcak su kaynakları bakımından zengindir.

Özelliklerinden hangisi veya hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) III ve IV E) I, II ve IV

40. Yukarıdaki şekilde epirojenezin oluşumu gösterilmiştir. Buna göre aşağıdaki olaylardan hangisinin Epirojenezle oluşması **beklenmez**?

- A. Deniz tabanının tortulların birikmesi
 B. Kıyı çizgisinin gerilemesi
 C. Akarsuların akış hızının artması
 D. Ova ve platoların yüksekliğinin artması
 E. Kıyıların sular altında kalması

41. Bolu, Kızılcahamam, Kütahya, Terme (Samsun), Hatay ve Kırşehir yörelerinde kaplıca ve şifalı suların bulunması bu yörelerin hangi bakımdan benzer olduğuna kanıt gösterilebilir?

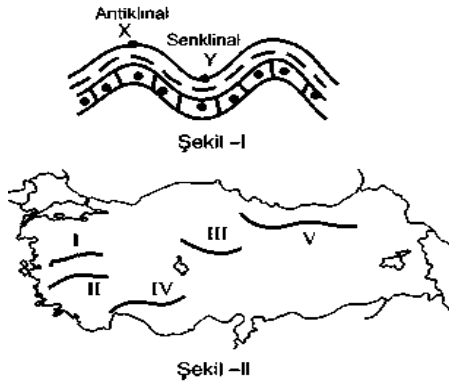
- A) Sıcaklık B) Yer şekilleri C) Eğim
 D) Jeolojik yapı E) Yağış

42. Alp Dağları ve Toroslar üzerinde deniz canlılarına ait fosillere rastlanması aşağıdakilerden hangisine kanıt olabilir?

- A) Denizel alanlardaki tortulların yükseldiğine
B) Deniz canlılarının karalarda da yaşadığına
C) Karaların zamanla alçaldığına
D) İklim değişikliklerinin yaşandığına
E) Denizlerdeki tuz oranının değiştiğine

43. Geniş bir alanda bu kadar kısa süre içinde bu ölçüde yıkıcı olan bir tabii olay yoktur. Bazı depremler çok büyük yıkımlara yol açabilmektedir. Bir depremin neden olduğu yıkım ve can kaybı aşağıdakilerden hangisine bağlı değildir?

- A) Arazi yapısı
B) Depremin şiddeti
C) Depremin süresi
D) Yapıların özelliği
E) İklim özelliği

44. Yukarıda şekil -1 de yan basınçlara uğrayan ve kıvrılma ile meydana gelen dağ oluşum sistemleri şekil - II de hangi yerlerde gösterilmiştir?

- A) I ve II B) IV ve V C) II ve III D) I ve IV E) II ve IV

45. Tektonik depremler yerkabuğundaki kırık hatları boyunca oluşan yer hareketleri sonucunda meydana gelir. Türkiye'nin jeolojik yapısı göz önüne alındığında, aşağıdaki yerlerin hangisinde tektonik deprem olasılığı en azdır?

- A) Erzincan Ovası B) Büyük Menderes Havzası
C) Bolu-Gerede Yöresi D) Konya Ovası
E) Muş-Varto Yöresi

46. Yer kabuğunun üst katmanı olan kıtasal kabuk (SIAL), ağırlığına göre magmaya gömülmüş durumdadır. Buna göre kıtasal kabuk aşağıdaki yeryüzü şekillerinden hangisinin altında daha kalındır?

- A) Okyanus tabanlarında B) Delta ovalarında
C) Deniz kıyılarında D) Platolarda
E) Dağlık alanlarda

47. Aşağıdakilerin hangisinde verilen doğal afetlerle, Endonezya'da büyük yıkımlara yol açan tsunami aynı nedene bağlı olarak oluşmaktadır?

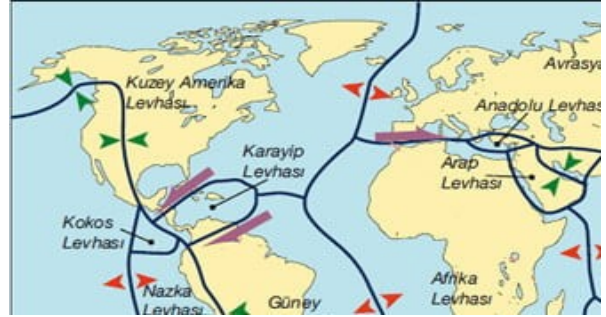
- A) İsviçre'de kış aylarında çığ olaylarının görülmesi
B) Amerika Birleşik Devletleri'nin güneydoğu kıyılarının sık sık kasırgalardan etkilenmesi
C) Afganistan'da yaz aylarında şiddetli kuraklıkların yaşanması
D) Hindistan'da sellerin büyük can ve mal kaybına neden olması
E) Japonya'da her yıl çeşitli büyüklükte depremler olması

48. Kömür, çok miktarda bitkisel maddenin, havasız bir ortamda ve basınç altında değişmesi sonucunda oluşan bir kayadır. Buna göre kömür, kayaç türlerinden hangisine örnektir?

- A) İç püskürük B) Dış püskürük
C) Kimyasal tortul D) Organik tortul
E) Fiziksel (mekanik) tortul

49. "Yer şekillerinin biçimi iç ve dış kuvvetlerin etkisiyle sürekli olarak değişir." Aşağıdakilerin hangisinde iç kuvvetlerin payı en büyüktür?

- A) Mağara oluşumunda B) Kıyı şekillenmesinde
C) Dağ oluşumunda D) Kayaların ufalanmasında
E) Vadilerin oluşumunda

50. Yukarıdaki haritada dünya üzerindeki levha sınırlarının dağılışı gösterilmiştir. Levha sınırlarında deprem riskinin yüksek olduğu bilindiğine göre aşağıdaki ülkelerden hangisinde depremlere rastlanma ihtimali daha düşüktür?

- A) Endonezya B) Meksika C) İzlanda
D) İran E) İsveç

51. Yerkürenin oluşmaya başlamasından bugüne kadar yaklaşık 4,6 milyar yıl geçmiştir. Yerkürenin oluşum sürecini daha kolay inceleyebilmek amacıyla bu süre çeşitli zamanlara ve devirlere ayrılmıştır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu zaman ve devirler belirlenirken göz önünde bulundurulmuş olaylardan biri değildir?

- A) İklim değişimleri B) Orojenik hareketler
C) Önemli icatlar D) Levha hareketleri
E) Bazı canlıların ortaya çıkması veya yok olması

52. Aşağıda ülkemize ait verilen oluşumlardan hangisi diğerlerine göre günümüze daha yakın bir jeolojik zamanda meydana gelmiştir?

- A) Toros Dağları
B) İstanbul ve Çanakkale boğazları
C) Kütahya linyit yatakları
D) Güneydoğu Anadolu'daki petrol yatakları
E) Zonguldak'taki kömür yatakları

53. Güney Amerika Kitası'nda yer alan ülkelerden Peru'da şiddetli depremler yaşanırken Brezilya'da deprem riski düşüktür. Bu durum iki ülkenin hangi yönden farklı olduğunu gösterir?

- A) Yer şekillerinin B) Yerin yapısının
C) Nüfus yoğunluğunun D) Tarım faaliyetlerinin
E) Ekonomik etkinliklerin

54. Peribacalarının yaygın olduğu bir yer için,

- I. Volkanik arazidir.
II. Selinti sularının aşındırması fazladır.
III. Bitki örtüsü seyrekir.

Yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

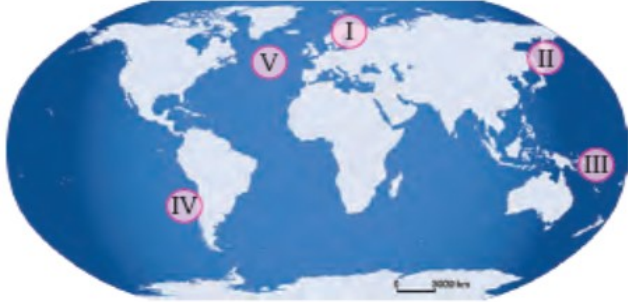
- I. Bazalt II. Andezit
III. Mercan kaya IV. Linyit

55. Yukarıdaki kayalardan hangi ikisinin yaygın olduğu yerlerde volkanik dağlara rastlama olasılığı daha yüksektir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

56. Kalker, jips, kayatuzu gibi eriyebilen kayaların bulunduğu alanlarda mağara tavanlarının çökmesi sonucu çöküntü (göçme) depremleri oluşur. Türkiye'nin jeolojik yapısı düşünüldüğünde aşağıdaki alanların hangisinde çöküntü depremleri daha fazla görülebilir?

- A) Doğu Karadeniz B) Dicle Bölümü
C) Antalya Bölümü D) Yukarı Sakarya
E) Erzurum-Kars

57. Haritada numaralarla gösterilen yerlerden hangisinde aktif volkanlara rastlanması beklenmez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

58. Aşağıdaki kayalardan hangisinde fosil bulunma olasılığı yüksektir?

- A) Bazalt B) Kuvarsit C) Kömür
D) Obsidyen E) Gnays

59. I. Linyit yatakları görülen yerler, Tersiyer'de (Üçüncü Jeolojik Zaman) zengin bir bitki örtüsüne sahipti. II. Alp-Himalaya dağlarının oluşumu Kaledoniyen ve Hersinyen dağlarına göre daha eskidir. III. Türkiye'nin bulunduğu alan Mezozoik'te (İkinci Jeolojik Zaman) deniz ortamındaydı.

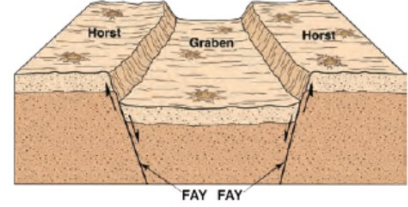
Yukarıda jeolojik devirler hakkında verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I ve III

- I. Yaklaşma
II. Uzaklaşma
III. Yan yana yer değiştirme

60. Yukarıdakilerden hangileri levha hareketlerinin yönünü ifade etmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

61. Aşağıdaki dağlardan hangisinin oluşumu yukarıdaki şekilde açıklanamaz?

- A) Bozdağlar B) Canik Dağları
C) Aydın Dağları D) Yunt Dağları
E) Madra Dağları

62. Aşağıdakilerden hangisi deniz ortamındaki tortulların yükseldiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Volkanik arazilerin geniş yer kaplaması
B) Dağlarda deniz canlılarına ait fosillere rastlanması
C) Bazı karaların deniz altında kalması
D) Kaplıcaların yaygın olması
E) Volkanik dağların yaygın olması

- I. Erciyes II. Canik Dağları
III. Toroslar IV. Bozdağlar

63. Yukarıdaki dağlardan hangileri oluşumu bakımından benzerdir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

- I. Buzul oluşumu II. Volkanik materyallerini birikmesi
III. Buzul erimesi IV. Erozyonla toprak kaybı

64. Yukarıdakilerden hangileri karanın yükselmesi ve deniz seviyesinin çekilmesine neden olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) III ve IV E) I ve IV

65. Yer kabuğunun üst katmanı olan kıtasal kabuk, ağırlığına göre magmaya gömülmüş durumdadır.

Buna göre kıtasal kabuğun en kalın olduğu kısımlar, aşağıdaki yeryüzü şekillerinden hangisinde yer alır?

- A) Okyanus tabanlarında B) Delta ovalarında
C) Deniz kıyılarında D) Platolarda
E) Dağlık alanlarda

66. Yerkürenin oluşmaya başlamasından bugüne kadar yaklaşık 4,6 milyar yıl geçmiştir. Yerkürenin oluşum sürecini daha kolay inceleyebilmek amacıyla bu süre çeşitli zamanlara ve devirlere ayrılmıştır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu zaman ve devirler belirlenirken göz önünde bulundurulmuş olaylardan biri değildir?

- A) İklim değişimleri
B) Bazı canlıların ortaya çıkması veya yok olması
C) Orojenik hareketler
D) Önemli icatlar
E) Levha hareketleri

67. Ülkemizde bulunan kanyon, obruk, traverten ve mağara gibi yeryüzü şekillerinin oluşmasında en etkili olan kayaç türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Granit B) Bazalt C) Kalker D) Tüf E) Obsidyen

68. Yeryüzündeki sıcak su kaynakları ve I. derece deprem bölgelerinin aşağıdakilerden hangisiyle paralellik gösterdiği söylenebilir?

- A) Dağlık bölgeler B) Kıta kenarları
C) Levha sınırları D) Karstik araziler
E) Verimli topraklar

- I. Çukurova'nın yavaş yavaş çökmesi
II. Kuzey Anadolu'da kıvrım dağlarının oluşması
III. IV. zamanın başında Anadolu'nun toptan yükselmesi
IV. Doğu Anadolu'da volkanik dağların oluşması

69. Yukarıdakilerden hangileri epirojenik harekete örnek gösterilemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

70. Türkiye'de volkanizma sonucu tek dağlar, göller, platolar ve kraterler oluşmuştur. Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin volkanizmaya ilgisi yoktur?

- A) Doğu Anadolu'daki geniş lav platolarının
B) Batı Anadolu'daki Kula tepelerinin
C) Marmara Bölgesi'ndeki kıvrımlı yapıların
D) İç Anadolu Bölgesi'nin güneydoğusunda tüflerle kaplı arazilerin
E) Van, Erçek, Nemrut, Meke tuzlası göllerinin oluşmasının

71. Aşağıda ülkemize ait verilen oluşumlardan hangisi diğerlerine göre günümüze daha yakın bir jeolojik zamanda meydana gelmiştir?

- A) Toros Dağları
B) İstanbul ve Çanakkale boğazları
C) Kütahya linyit yatakları
D) Güneydoğu Anadolu'daki petrol yatakları
E) Batı Anadolu'daki bor yatakları

72. Türkiye'nin bulunduğu alanın önemli bir kısmı penenpen hâlindeyken III. Jeolojik Zaman'ın sonlarında tekrar yükselmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde bu durumun ortaya çıkardığı sonuçlardan biri değildir?

- A) Akarsuların denge profiline ulaşmış olması
B) Ortalama yükseltinin fazla olması
C) Kıyı taraçalarının görülmesi
D) Yükseltisi fazla olan platoların bulunması
E) Akarsuların enerji potansiyelinin fazla olması

73. Kalodenyen ve Hersinyen kıvrımlarının oluşumu, taşkömürü yataklarının oluşumu hangi jeolojik dönemde gerçekleşmiştir?

- A) Paleozoik (1.) B) Mesozoik (2.) C) Senozoik (3.)
D) Kuaterner (4.) E) Prekambriyen (ilkel zaman)

74. Magmatik kayalarla ilgili verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tabakalı yapıya sahiptirler.
B) İçlerinde fosil bulunmamaktadır.
C) Yerin iç yapısına ait bilgiler verirler.
D) Bazıları konut malzemesi olarak kullanılır.
E) Türkiye'nin birçok bölgesinde bulunabilirler.

Uludağ Üniversitesi Coğrafya Bölümü öğrencisi bir grup araştırmacı; Batı Anadolu'dan başlayarak sırayla Göller Yöresi, İç Anadolu'nun güneyi, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu'da kapsamlı bir arazi çalışması yapmış ve bu bölgelerle ilgili şu sonuçlara ulaşmışlardır:

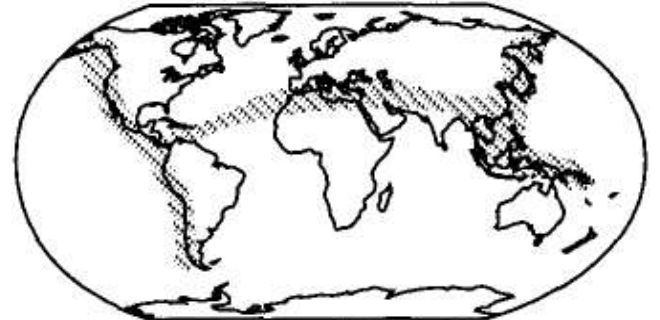
- I. Yeryüzü şekilleri bakımından sade bir görünüme sahip olmakla birlikte rüzgârların aşındırma ve biriktirmesiyle oluşmuş yeryüzü şekilleri oldukça fazladır.
II. Levha hareketlerine bağlı olarak kırılmalarla yer yer horst-graben sistemleri oluşmuştur.
III. Ortalama yükseltisi oldukça fazla olan volkan dağları bir hat boyunca güneybatı-kuzeydoğu yönünde uzanır.
IV. Türkiye'de karstik şekillerin en yaygın olduğu alanlardandır.
V. Ortalama yükseltisi 800-1000 m civarında olup Karacadağ Volkanı, bölgenin en engebeli ve en yüksek alanıdır.

75. Buna göre yukarıda verilen özelliklerden hangisi Batı Anadolu'da bulunan bir alana aittir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

76. Aşağıdaki bölgelerden hangisinde şiddetli depremlere rastlanmaz?

- A) Japonya B) Güney doğu Asya
C) Güney Avrupa D) Orta Amerika
E) Avustralya

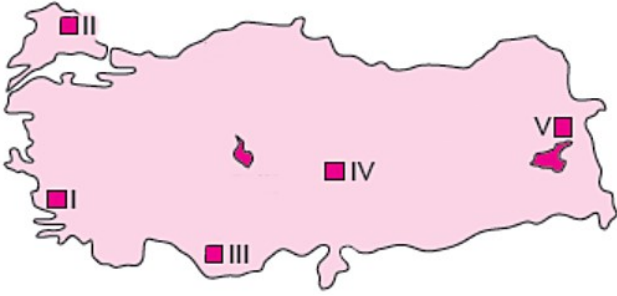

77. Aşağıda verilenlerden hangisi yukarıdaki Dünya haritasında verilen taralı alanların ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Deprem riski fazladır.
B) Haliç kıyı tipi görülür.
C) Volkanizma fazladır.
D) Tarım toprakları mineralce zengindir.
E) Sıcak su kaynakları fazladır.

78. Yer kabuğunun bazı bölümlerinin bir düzlem doğrultusunda kırılmasına fay denir. Fay hatlarının yaygın olduğu bir bölge için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yer kabuğunun en zayıf ve en hareketli bölümleridir.
B) Tektonik deprem yönünden tehlikelidir.
C) Masif araziler yaygındır
D) Magmanın yeryüzüne kolayca çıkabilir.
E) Sıcak su kaynakları yönünden zengindir.

79. Yukarıdaki haritada işaretlenmiş alanların yer şekilleriyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi doğru değildir?

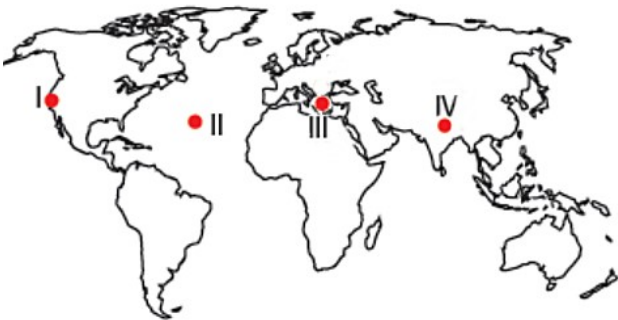
- A) V’te volkanik dağlar yer alır.
- B) I’de horst ve grabenler yer alır.
- C) II’de senozoyikte (3.) oluşan dağlar bulunur.
- D) III’te karstik şekillerin yaygın olduğu bir plato yer alır.
- E) IV’te peribacalarına yaygın olarak rastlanılır.

80. Aşağıda depremlerle ilgili olarak verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Depremler; çökme, volkanik ve tektonik kökenli olabilir.
- B) Yeryüzünde en yaygın ve tehlikeli tektonik depremdir.
- C) Deprem, yeni oluşumlu ve kırıklı yapıya sahip yörelerde daha fazla görülür,
- D) Yeraltında çok sayıda boşluğun bulunduğu karstik arazilerde çökme depremleri oluşur.
- E) Volkanik depremler geniş alanda etkili ve şiddetli olur.

81. Yerin içyapısı hakkında aşağıdakilerden hangisi bilgi vermez?

- A) Deprem dalgaları
- B) Volkanik süreçler
- C) Yeryüzünde bulunan magmatik kayalar
- D) Sondaj çalışmaları
- E) Fosiller

82. Haritada işaretli merkezlerle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. merkez, iki levhanın birbirine yaklaştığı alanda yer almaktadır.
- B) II. merkezin bulunduğu bölgede okyanus ortası sırtları bulunmaktadır.
- C) III. merkez, levha sınırlarından uzak olduğu için deprem riski düşüktür.
- D) I. bölgede, kıvrım dağları oluşmuştur
- E) IV. bölgedeki birbirine çarpan iki levha olduğu için dağların yüksekliği sürekli artmaktadır.

- I. İstanbul ve Çanakkale boğazlarının oluşması
- II. Linyit kaynaklarının oluşumu
- III. Atmosferin oluşumu
- IV. Taş kömürü yataklarının oluşması
- V. Toroslar ve Kuzey Anadolu Dağlarının oluşumu

83. Yukarıda verilen olaylardan hangileri aynı jeolojik dönemde oluşmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve V E) III ve V

84. Bir bölgede aşağıdakilerden hangisinin görülmesi o bölgenin genç oluşumlu olduğunu ispatlamaz?

- A) Volkanik araziler
- B) Fay hatlarının bulunması
- C) Sıcak su kaynakları
- D) Linyit, bor ve turba gibi doğal kaynaklar
- E) Mağara - halic ve delta gibi yüzey şekilleri

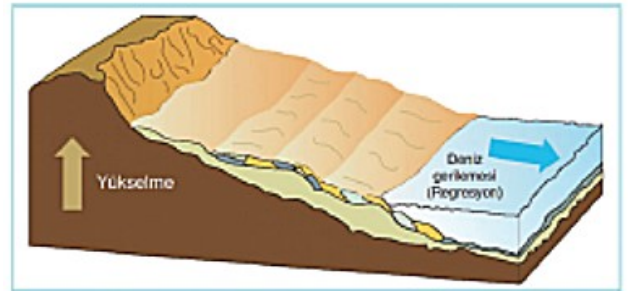
85. Bir alanda bazalt, obsidyen ve tüf gibi kayaların bulunduğu ve bu alanlarda yoğun olarak tarımsal faaliyetlerin yapıldığı bilindiğine göre bu araziyle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Yerli topraklar oldukça yaygındır.
- B) Karasal iklim özellikleri hakimdir.
- C) Volkanizmanın görüldüğü bir alandır.
- D) Karstik arazi yapısı görülmektedir.
- E) Masif arazilere rastlamak mümkündür.

86. I. Kaz, Madra, Yunt, Aydın dağları Horst
II. Büyük ve K. Menderes, Gediz, Bakırçay ovaları ise graben olarak adlandırılır.

Horst ve Grabenlerin oluşumunda aşağıdaki yer hareketlerinden hangisi etkili olmuştur?

- A) Deniz ilerleme ve gerilemeleri B) Kıvrılmalar
- C) Buzul hareketleri D) Kıvrılmalar
- E) Yükselme ve alçalmalar

87. Aşağıda belirli bir alanda meydana gelen tabaka hareketi gösterilmiştir.

Yukarıdaki şekilde meydana gelen hareketin neden olan unsurlar arasında;

- I. Karalarda meydana gelen erozyon,
- II. Karalar üzerinde volkanik patlamanın gerçekleşmesi,
- III. Buzulların erimesi

Durumlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

I. Nemrut krateri II. Peri bacaları III. Travertenler
IV. Erciyes Dağı V. Toros Dağları VI. Granit yatakları

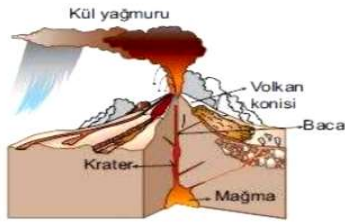
88. Yukarıda verilen alanlardan hangilerinin oluşumunda volkanizma etkili olmamıştır?

- A) III ve V B) II ve IV C) III ve IV D) IV ve V E) V ve VI

90. Magmanın basınç sonucunda yer kabuğunun zayıf noktalarında sokulup buralarda soğuması sonucunda derinlik volkanizması (plütonizma) şekilleri ortaya çıkmaktadır.

Yukarıda anlatılan olay sonucunda ortaya çıkan şekiller arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?

- A) Batolit B) Sill C) Lakolit D) Maar E) Dayk

91. Yukarıda bir yeryüzü şekli gösterilmiştir. Aşağıdaki yörelerden hangisinde bu tür bir oluşuma rastlanma ihtimali daha yüksektir?

- A) Trakya Çevresi B) Menteşe Dağları
C) Van Gölü çevresi D) Batı Karadeniz
E) Taşeli Platosu

92. Yer kabuğunun her yeri aynı özellikte değildir. Aynı insan vücudundaki eklemlerin oynama ve hareket özelliğine sahip olması gibi levhaların kenarları da eklemlerimiz gibi hareketli yerlerdir. Buna göre aşağıdaki alanların hangisinde levha hareketleri daha fazla görülür?

- A) Sibiry'a'da B) Kutuplarda
C) Antarktika'da D) Doğu Avrupa'da
E) Büyük Okyanus çevresinde

93. Türkiye'nin III. jeolojik zamanda bir denizin altında yer alırken IV. jeolojik zamanın sonlarında yükselmiş ortalama yükseltisi fazla olan platoların geniş alanlar kapladığı bir ülke hâline gelmiştir. Yukarıdaki durumun ortaya çıkmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orojenez sonucunda Kuzey Anadolu ve Toros Dağlarının ortaya çıkması
B) Volkanizma sonucunda İç Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde volkanik dağların oluşması
C) Akarsu biriktirmesi sonucunda delta ovalarının oluşması
D) Levhaların etkisiyle Türkiye'nin kuzey ve güneyden sıkışarak toptan yükselmeye uğraması
E) Deprem sonunda bazı alanların yükselmeye uğraması

94. Kırıklı yapının yaygın olduğu yerlerin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi kesin değildir?

- A) Fay hatlarının bulunduğu
B) Yer kabuğunun zayıf ve dirençsiz olduğu
C) Dağların kıyıya dik uzandığı
D) Jeotermal kaynakların bulunduğu
E) Genç bir arazi yapısının olduğu

95. Aşağıdakilerin hangisinde verilen doğal afetlerle, Endonezya'da büyük yıkımlara yol açan tsunami aynı nedene bağlı olarak oluşmaktadır? (ÖSS 2008)

- A) İsviçre'de kış aylarında çığ olaylarının görülmesi
B) Amerika Birleşik Devletleri'nin güneydoğu kıyılarının sık sık kasırgalardan etkilenmesi
C) Afganistan'da yaz aylarında şiddetli kuraklıkların yaşanması
D) Hindistan'da sellerin büyük can ve mal kaybına neden olması
E) Japonya'da her yıl çeşitli büyüklükte depremler olması

96. Toros Dağları'nın yüksek kesimlerinde denizel fosillerin olması, bu dağların oluşumunda aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğunun göstergesidir? (YGS 2010)

- A) Kıvrım hareketleri sonucunda denizel tabakaların yükselmesi ve bir kısmının su üzerinde kalması
B) Akarsu ve buzul aşındırmaları sonucunda eski denizel tortulların yüzeye çıkması
C) Karstlaşma sürecinde çökme ve çözülme olaylarının etkisiyle denizel tortulların ortaya çıkması
D) Deniz seviyesindeki alçalmalar sonucunda deniz tabanının bir kısmının su üzerinde kalması
E) Deniz seviyesinin yükseldiği dönemlerde karaların bir kısmının deniz altında kalması

97. Aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda iç kuvvetler etkili olmuştur? (ÖSS 2006)

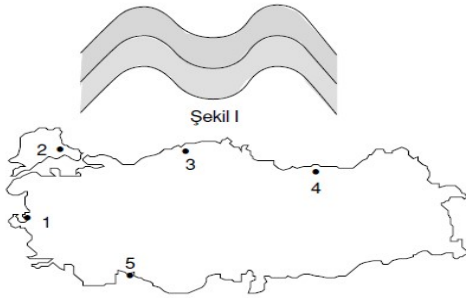
- A) Pamukkale travertenlerinin B) Kapıdağ Yarımadasının
C) Toros Dağları'nın D) Bafra Ovası'nın
E) Ürgüp yöresindeki peribacalarının

98. Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yerler hakkında aşağıda yapılan yorumlardan hangisi, kıtaların bugünkü yerlerini almadan önce bir arada bulduklarının kanıtı olamaz? (YGS 2012)

- A) 2 ve 3 numaralı yerlerde kıyı çizgilerinin birbirine uyacak şekilde olması
B) 6 ve 9 numaralı yerlerde magmatik kayaların aynı yaşta olması
C) 8 ve 10 numaralı yerlerde fiziki koşulların benzer olması
D) 1 ve 4 numaralı yerlerde fosillerin aynı yaşta ve benzer olması
E) 5 ve 7 numaralı yerlerde yağmur ormanlarının olması

99. Güney Amerika ve Afrika kıtalarında yapılan jeolojik araştırmalar, bu kıtalarda bulunan I. Jeolojik Zamanın Karbon ve Perm dönemlerine ait bitki ve hayvan fosillerinin birbirine benzer olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu bilgi, Güney Amerika ve Afrika kıtalarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?
- A) Karbon ve Perm dönemlerinde, bu kıtalarda daha ılıman bir iklimin olduğunu
 B) Bu kıtalardaki yer şekillerinin, Karbon ve Perm dönemlerindekiyle aynı olduğunu
 C) Bu kıtaların, Karbon ve Perm dönemlerinde birleşik tek bir kıta halinde olduğunu
 D) Bu kıtalarda, Karbon ve Perm dönemlerinde yaşayan canlılarla günümüzde yaşayan canlıların aynı olduğunu
 E) Bu kıtaların, Karbon ve Perm dönemlerinde farklı yarım kürelerde bulunduğunu

100. Şekilde oluşumu gösterilen dağlara numaralandırılmış bölgelerin hangisinde rastlanılmaz?
- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

101. Yeryüzü iç ve dış kuvvetlerin etkisiyle sürekli olarak değişmektedir. Aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda iç kuvvetlerin etkisi yoktur?
- A) Dağ oluşumunda B) Depremlerin oluşmasında
 C) Volkanların oluşmasında D) Delta ovalarının oluşmasında
 E) Epirojenik olayların oluşmasında

102. Jeotermal enerji ile aşağıdakilerden hangisi arasında yakın bir ilişki vardır?
- A) Rüzgar B) Volkanizma C) Epirojenez
 D) Erozyon E) Buzullaşma

103. Doğu Avrupa, İskandinavya, Kanada, Avusturalya ile Kuzey Asya'da volkanik hareketler ile depremlere hemen hemen hiç rastlanmaz. Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Yükseltinin az olması B) İklimin sert olması
 C) Yer kabuğunun çok ince olması D) Arazinin eski olması
 E) Yükseltinin fazla olması

104. Taşkömürü yeryüzünün ilk zamanlarında oluşan madenlerden biridir. Buna göre Türkiye'de taşkömürü yataklarının oldukça az olması aşağıdakilerden hangisine bir kanıt oluşturur?
- A) Türkiye'nin yeraltı kaynakları bakımından fakir olduğuna
 B) Ülkemizde sık sık deprem görüldüğüne
 C) Ülkemizin daha çok yakın zamanda oluştuğuna
 D) Ülkemizde volkanizmanın etkili olduğuna
 E) Ülkemizin orta kuşakta yer aldığına

105. Aşağıdakilerden hangisi depremlerin hasar derecesini azaltmada etkili bir önlem değildir?
- A) Yapıların temelini sağlam zemine oturtmak
 B) Yüksek katlı binalar yapmamak
 C) Depremlere dayanıklı konutlar yapmak
 D) Deprem bölgelerini ağaçlandırmak
 E) Yapılarda hafif ve esnek malzeme kullanmak

- I. Kıtaların girinti ve çıkıntılarının birbirine uyması,
 II. Mantoda dikey yönde hareketlerin olması,
 III. Yer kabuğunda yükselti farklarının bulunması,

106. Levhaların hareket etmesinin nedenleri arasında yukarıdaki olgulardan hangileri yer almaktadır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

107. Yeryüzü iç ve dış kuvvetler tarafından şekillendirilmektedir. Aşağıdakilerden hangisinin oluşumu, iç kuvvetler ile ilgili değildir?
- A) Yerkabuğunun blok halinde yükselmesi
 B) Kırıklı dağların ve fay hatlarının oluşması
 C) Jeosenklinallerde tortulların kıvrılması
 D) Okyanus diplerinde tortulların birikmesi
 E) Levha sınırlarında volkanların meydana gelmesi

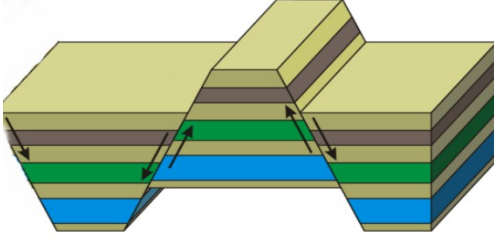
108. Dünya'da tektonik ve volkanik hareketlerin daha çok okyanus tabanlarında olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Bu alanların karalara göre daha genç yapıda olması
 B) Yerkabuğunun kalınlığının daha az olması
 C) Dalgaların aşındırmasının güçlü olması
 D) Tortullaşma alanı olması
 E) Bu alanların altındaki magmanın daha akışkan olması

109. İtalya'daki Venedik şehrinin her yıl yaklaşık 4 mm Adriyatik Denizi'ne doğru battığı görülmektedir. Venedik'teki bu çökmenin nedeni; Po Nehrinin getirdiği binlerce ton malzemenin Venedik Körfezi'ni doldurmasıyla ilgilidir. Yukarıdaki açıklamada yeryüzünün şekillenmesindeki hangi hareketten bahsedilmektedir?
- A) Deprem B) Volkanizma
 C) Epirojenez D) Orojenez
 E) Horst – Graben

110. Etkin volkanik hareketlerin olduğu bir yöreyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisinin söylenmesi yanlış olur?
- A) Tektonik depremler yaşanabilir.
 B) Verimli topraklara sahiptir.
 C) Fay hatları bulunur.
 D) Sıcak su kaynaklarına sahiptir.
 E) Eski kıta çekirdekleri üzerinde bulunur.

111. Aşağıda depremlerle ilgili olarak verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Depremler; çökme, volkanik ve tektonik kökenli olabilir.
 B) Yeryüzünde en yaygın ve en tehlikeli depremler tektonik kökenlidir.
 C) Yeraltında çok sayıda boşluğun bulunduğu karstik arazilerde çökme depremleri oluşur.
 D) Deprem, yeni oluşumlu ve kırıklı yapıya sahip yörelerde daha fazla görülür.
 E) Volkanik depremler geniş alanda etkili ve şiddetli olur.

112 ve 113. Soruyu yukarıdaki şekle göre cevaplayın.

112. Yukarıdaki yapının yaygın olarak görüldüğü bir bölgede,

- I. Jeotermal sular II. Tektonik depremler
 III. Karstik mağaralar V. Çağlayanlar

Gibi özelliklerden hangilerinin görülme olasılığı fazladır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

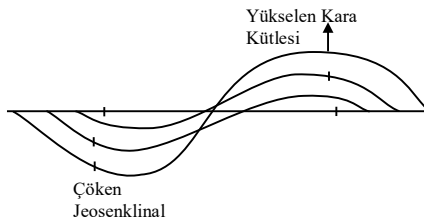
113. Yukarıda kesiti verilen yer şeklinin olduğu bölge ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Oluşumunda epirojenez etkilidir.
 B) Tektonik depremler görülebilir.
 C) Graben alanı vardır.
 D) Kırıklı bir yapıya sahiptir.
 E) Ülkemizde Ege bölgesinde yaygındır.

114. Masif adı verilen araziler yerkabuğunun en yaşlı arazileridir. Buralar durgun olduğu için deprem ve volkanik olaylar masiflerde görülmez. Buna göre aşağıdaki yerlerin hangisinde masif arazilere daha çok rastlanır?

- A) Filipinler B) Rusya C) Yeni Zelanda D) Japonya E) İtalya

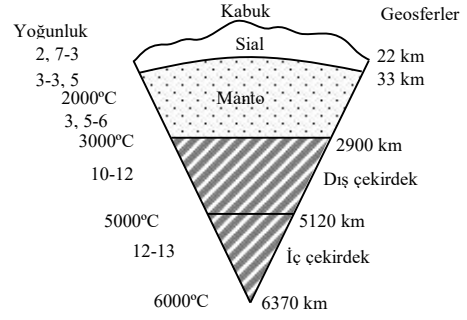
115. "Mağma üzerinde dengede duran yerkabuğu, ağırlığının arttığı bölümlerde çökerken, azaldığı bölümlerde yükseltir. Aşağıdaki şekilde ağırlığı artan jeosenklinal tabanın çökmesi sırasında hafifleyen kara kütesinin yükselme hareketi verilmiştir."

Buna göre, oluşum şekli verilen yerkabuğu hareketi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deprem B) Volkanizma C) Orojenez
 D) Epirojenez E) Peneplen

116. Aşağıdaki şekilde Dünya'nın iç yapısını oluşturan katmanların sıcaklık, yoğunluk ve kalınlıkları verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sıcaklıklar iç çekirdeğe gidildikçe artar.
 B) Yoğunluğu en az olan katman yerkabuğudur.
 C) Manto katmanındaki yoğunluk yerkabuğundan fazladır.
 D) Kalınlığı en az olan katman yerkabuğudur.
 E) Manto katı haldedir.

117. Yeryüzünden yerin derinliklerine inilmesini fantastik bir romanla anlatan Jules Verne, "Arz'ın Merkezine Seyahat" isimli kitabında bir yanardağdan yerin derinliklerine girildiğini, mağaralardan geçildiğini, yolda milyonlarca yıl öncesinde yaşamış canlılar ile karşılaştığını, yolculuğun sonunda başka bir yanardağdan yeryüzüne çıktığını anlatır. Buna göre Jules Verne'nin Yer'in merkezine ulaşılması için yanardağların kullanılabileceğini düşünmesi aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmış olabilir?

- A) Yanardağlardan çıkan lavların yerin derinliklerine uzanan bacalardan geldiğini tahmin etmesi
 B) Yanardağların yüksek ve dik yamaçlardan oluşması
 C) Yanardağların gizemli bir yapısının olduğuna inanması
 D) Yanardağların yerleşim alanlarına uzak olmasının getirdiği bir cazibeye sahip olması
 E) Yanardağların etrafında farklı medeniyetlerin yaşamış olduğuna inanması

118. Orojenik hareketler sırasında aşağıdakilerden hangisi oluşmaz?

- A) Graben B) Krater C) Horst D) Antiklinal E) Senklinal

119. Dilara, coğrafya dersinde iç kuvvetlerin neden olduğu olayları şu şekilde yazmıştır.

- I. Volkan püskürmeleri
 II. Gayzer sularının fışkırması
 III. Karstik mağaraların oluşması
 IV. Kıvrımlı dağ sıralarının oluşması
 V. Tektonik depremlerin görülmesi
 VI. Kıyılarda regresyon yaşanması
 VII. Okyanusta tsunamilerin yaşanması

Buna göre Dilara'nın yazdığı maddelerden hangileri iç kuvvetlerin neden olduğu olaylar arasında yer almaz?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) Yalnız VII D) I ve IV E) V ve VI

120. Yukarıda verilen haritadan ulaşılabilecek en doğru yargı aşağıdakilerden hangisidir?

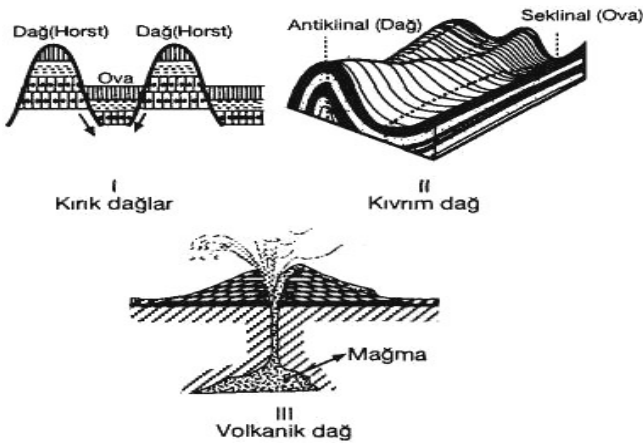
- A) Hareket hızı en fazla olan levha Avrasya Levhası'dır.
 B) Dış kuvvetlerin etkisiyle levhalar farklı yönlerde hareket etmektedirler.
 C) Afrika ve Arabistan levhaları aynı yönde hareket etmektedirler.
 D) Levhaların sıkışmasıyla Türkiye hem günden güne yükselmekte hem de batıya doğru kaymaktadır.
 E) En eski ve sağlam levha Arabistan Levhası'dır.

121. Karaları meydana getiren ve okyanus tabanlarında da devam eden yer kabuğu levha adı verilen parçalardan oluşur. Yerkabuğunu oluşturan bu levhalar hareketliliğini devam ettirmektedir. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi levha hareketleri sonucunda meydana gelecek bir durum değildir?

- A) Karaların toptan yükselmesi
 B) Sıcak su kaynaklarının oluşması
 C) Yeni fay hatlarının oluşumu
 D) Volkanik alanlarda püskürmelerin olması
 E) Karstik arazilerde mağaraların oluşması

122. Magmanın yeryüzüne çıkarak katıldığı bir alanda, aşağıdaki kayalardan hangisi görülmez?

- A) Linyit B) Granit C) Bazalt D) Andezit E) Obsidyen

123. Yukarıda bazı dağ oluşum şekilleri gösterilmiştir. Buna göre aşağıda verilen dağlar ve oluşum şekilleri eşleştirilmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Toroslar-Kıvrım dağ
 B) Erciyes-Volkanik dağ
 C) Bozdağlar-Kırık dağ
 D) Köroğlu Dağları-Kırık dağ
 E) Süphan-Volkanik dağ

124. Türkiye'nin en ilginç volkan dağlarından biri olan Nemrut Dağı, Tatvan (Bitlis) ilçe merkezi yakınlarında bulunmaktadır. Van Gölü'nün hemen batısında bulunan bu dağ, aynı zamanda Van Gölü'nün oluşumu ve şekillenmesinde etkili olmuştur. Nemrut Dağı Mesozoyik'te oluşmuş, sahip olduğu kraterin Kuvaterner'in sonlarına doğru çökmesiyle de geniş bir kaldera meydana gelmiştir. Bu çöküntünün içerisinde Türkiye'nin en büyük krater gölü olan Nemrut Gölü bulunmaktadır. Ancak Nemrut Dağı'nın asıl ünü, bu fiziki özelliklerinden çok MÖ 69 ile MS 72 yılları arasında Kommagene Krallığı Dönemi'nde yapılan tümülüs ve tanrı heykellerini üzerinde bulundurmasından kaynaklanmaktadır.

Parçada sözü edilen Nemrut Volkanik Dağı'yla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bitlis ili sınırları içerisinde yer alması
 B) III. Jeolojik Zaman'da oluşması
 C) Üzerindeki Nemrut Gölü'nün Türkiye'nin en büyük krater gölü olması
 D) Van Gölü'nün oluşumu ve şekillenmesinde etkili olması
 E) Üzerinde Kommagene Krallığı Dönemi'nde yapılan tümülüs ve tanrı heykellerinin bulunması

125. Yukarıda bazı dağ sıraları gösterilmiştir. Bu dağ sıraları hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II	III
A) Himalaya	Alp	And
B) Atlas	Himalaya	Kayalık
C) Kayalık	Ural	And
D) Alp	And	Himalaya
E) Himalaya	And	Kayalık

CEVAP ANAHTARI

1D 2B 3E 4D 5A 6B 7E 8A 9D 10D 11D 12A 13A 14E 15E
 16E 17D 18D 19A 20C 21A 22A 23A 24E 25B 26B 27D 28E
 29D 30A 31E 32D 33B 34B 35D 36B 37E 38C 39E 40E 41D
 42A 43E 44B 45D 46E 47E 48D 49C 50E 51C 52B 53B 54E
 55A 56C 57A 58C 59E 60E 61B 62B 63C 64D 65E 66D 67C
 68C 69B 70C 71B 72E 73A 74A 75B 76E 77B 78C 79C 80E
 81E 82C 83D 84E 85C 86B 87C 88A 89A 90D 91C 92E 93D
 94C 95E 96A 97C 98E 99A 100A 101D 102B 103D 104C
 105D 106B 107D 108B 109C 110E 111E 112D 113A 114B
 115D 116E 117A 118B 119B 120D 121E 122A 123D 124E
 125E